

Hun tog da ud paa Landet, hvor det lyffedes hende at erhverve sig tilstrækkeligt til Sit og Børnens Ophold. Hun ernærede sig nemlig som Vaskedone og levede saaledes meget lykkelig, saa vidt det under disse Forhold var muligt; men saa opspøgte Manden hende og tog fra hende, hvad hun havde erhvervet. Hun søgte da at blive stilt fra ham; men han vilde ikke stilles fra hende, thi han vilde ikke — som han sagde — miste Rettigheden til at tage fra hende, hvad hun erhvervede sig. Han mishandlede hende; men han vogtede sig vel for at have Vidner for ikke at blive nødt til Stilsnitse, og da han stadig opspøgte hende, gif det tilsidst saa vidt, at hun neppe engang selv var i Stand til at faae en Bolig, fordi Verterne frygtede for, at Manden skulde komme. Det forekommer mig rigtignok, at et Tilfælde af denne Art, — som vel neppe er aldeles enestaaende, om det end som oftest kun forekommer i en mindre Grad, — er saa oprørende, at der vistnok er al mulig Anledning til, at man søger — om man end ikke vil gaa videre — ved Lov at firkke Husfruen Raadighed over, hvad hun fortjener ved eget Arbeide.

Jeg tror, at vi her i Danmark i den Henseende staa tilbage for de fleste andre mere bekyndte civiliserede Lande. Næsten alle andre Steder har man dels ordnet dette Forhold paa en for Husfruen mere betryggende Maade, dels har dette Spørgsmaal i længere Tid været paa Dagsordenen. I England og i Nordamerika har den gifte Kvindes Stilling neppe været betydelig bedre end her, men allerede for omtrent 30 Aar siden have, saa vidt jeg veed, de fleste nordamerikanske Stater faaet Forholdet omordnet, og navnlig findes der en Lov for Staten New York fra 1848, hvorefter Forholdet synes at være ordnet paa en meget heldig Maade. Denne Lov er vel senere bleven ændret, men kun ubetydelig. I England, hvor man som bekjendt gaar forsigtig og langsomt til Værks, har man nu endelig en Lov af 9de August 1870; og saavidt jeg har kunnet bringe i Erfaring, er den gifte Kvinde, ogsaa heldigere stillet i Frankrig, Spanien og Italien. I Østerrig har man allerede i 1811 ordnet Forholdet paa en Maade, som man her vistnok vilde kalde radikal, idet nemlig Særeie er Reglen, og Formueskellefab kun finder Sted ved Ugtepagt eller særlig Kontrakt. Saavidt jeg kan skjønne, er Forholdet ogsaa bedre i den største Del af Schweiz og Tydskland. Og i Rusland — hvad man maasse mest maa forundre sig over — har man allerede i 1835 indført Særeie som Regel, saaledes at Giftermaalet ikke foraarsager nogen væsentlig Ændring i Formuesforholdene. Jeg kjender ikke nærmere den fjerde Forordning af 9de Novbr. 1868; men, for saa vidt man kan slutte fra den nære politiske Forbindelse mellem Finland og Rusland, kan man vistnok antage, at Forholdet ogsaa der

er ordnet mere betryggende for Husfruen end her. Sverig er en af de sidste Stater, hvor man har gjort et Skridt i den antydede Retning, idet der i Sverig den 11te Decbr. 1874 er givet en Lov, ifølge hvilken den gifte Kvinde har Raadighed over sin egen Arbeidsfortjeneste. Tilbage staa da kun Norge og Danmark, og det er disse to Stater, hvor den gifte Kvinde vistnok ifølge Loven har været mere umyndig under Mandens Bærgemaal end noget andet Sted; men allerede for nogle Aar siden er det norske Storting indgaaet til Regjeringen med Anmodning om en Omordning af disse Forhold, og i denne Maaned er der forelagt Stortinget et Lovforslag derom. Jeg har ikke haft Leilighed til at gjøre mig nærmere bekjendt med dette, idet jeg først idag i det norske „Morgenbladet“ af 25de Februar har læst dette Lovforslags Indhold; men, saa vidt jeg har kunnet se, er det udarbejdet paa Grundlag af det Forslag paa 57 Paragrafer, som Professor Møchehoug bragte til Forhandling paa det nordiske Juristmøde her i Kjøbenhavn for 3½ Aar siden. Det viser sig saaledes, at af de mere bekyndte civiliserede Lande kommer Danmark sidst, og det er derfor vistnok ogsaa paa Tiden, at Spørgsmaalet bliver sat i Bevægelse her. Der er ingen Tvivl om, at der vil være Meget at kæmpe imod, før vi faae Noget gjort i den Retning; thi Fordommen er stærk paa mange Steder, og, saa vidt jeg har erfaret, ikke mindst hos ellers meget fruisindede Jurister. Først og fremmest, tror jeg, at vi, som ere enige om, at der bør gjøres Noget, bør forene vore Kræfter om den Dgave at vække Interessen for en Udvidelse af den gifte Kvindes Formuesraadighed. Det er Standsen Nummer 1. Naar den er tagen, saa komme vi til det Næste, nemlig: hvorledes den gifte Kvindes Formuesraadighed bør udvides; og om denne Stands Nr. 2 vil sikkert den værmeste Kamp blive at føre. Jeg tror, det er den rigtigste Maade at gaa frem paa. — Jeg har gjort mig Umage for saa lidt som muligt at labe min egen personlige Mening stinne igjennem, skjøndt det naturligtvis af og til ikke har kunnet undgaaes. Søvrigt skal jeg tilstaa, at nogen færdig Mening tør jeg ikke have. Mine Ønster gaa maasse i en vis Henseende videre end de Flestes; men paa den anden Side anser jeg det for at være saa vigtigt, at Noget bliver gjort, at jeg vil være tilfreds foreløbig, om kun det lille Skridt blev gjort, at den gifte Kvinde fik Raadighed over, hvad hun ved sit eget Arbeide erhverver.

Jeg tror nu saaledes tilstrækkelig at have udviklet, hvad min Mening er med den Forespørgsel, som jeg tillader mig at stille; og jeg skal derfor have den Ære at ætse den høitærede Ministers Mening om det Spørgsmaal:

„Agter Justitsministeren at forelægge eller